

**ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS
PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ.
2013**

**Comitè Avifaunístic Empordanès, 2014.
Informe VI**

ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ. 2013

Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE): Carlos Alvarez-Cros, Joan Budó Ricart, Gerard Dalmau Bonet, Miquel Àngel Fuentes Rosúa, Joan Ventura Linares.

Citació recomanada: Alvarez-Cros, C., Budó, J., Dalmau, G., Fuentes, M. A., Ventura, J.. 2014. Espècies d'aus nidificants prioritàries a l'Empordà 2013, Informe VI. Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE). <http://www.comiteempordanes.org>

Foto de portada: Martinet menut, *Ixobrychus minutus*. Foto: Miquel Àngel Fuentes Rosúa.

Introducció

A les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà hi ha diverses espècies d'aus, amb poblacions reproductores escasses, que el CAE ha definit com a prioritàries. Mentre unes es troben en diferents graus de perill de desaparèixer-hi com a nidificants, altres es mantenen estables o en fase d'establiment, situació sempre delicada. Per això, el CAE ha decidit fer-ne un seguiment especial i específic per tal que la informació recollida pugui ser útil en la gestió dels factors que afecten la seva evolució.

Mentre que els Parcs Naturals com el del Cap de Creus, el dels Aiguamolls de l'Empordà i el de Montgrí, Medes i Baix Ter, tenen, a través de personal propi o empreses contractades, un seguiment especial i continuat de les poblacions d'aus nidificants, altres espais com els massissos de Salines-Bassegoda, de l'Albera i de les Gavarres, l'estany de Boada, la vall del Ridaura, etc. només gaudeixen d'una certa cobertura gràcies a que alguns ornitòlegs aficionats hi mantenen una activitat d'observació ornitològica regular. En tot cas, s'ha reduït l'abast i la qualitat del seguiment professional, situació que han intentat suplir ornitòlegs aficionats de forma totalment voluntària i desinteressada. Per a unes espècies concretes, com l'ocell de tempesta o del corb marí emplomallat, hi ha seguiments específics que es realitzen a través d'estudis del Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals que depèn de la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

Respecte als informes d'anys anteriors es procedeix a incorporar el xoriguer petit *Falco naumanni*.

Estructura

Les 43 espècies designades com a prioritàries pel Comitè Avifaunístic Empordanès es llisten seguint l'ordre i la taxonomia recomanats pel Comitè Taxonòmic de la *Association of European Records and Rarities Committees* (Crochet i altres, 2010; Crochet i altres, 2011). Els noms catalans són els emprats a la Llista Patró dels Ocells de Catalunya (Clavell i altres, 2010).

Abans del llistat pròpiament dit, es resumeix les dades en una taula. Ja al llistat, després del nom, segueix un codi de l'estatus de l'espècie com a nidificant a les comarques empordaneses. Es valora el grau de seguiment de l'espècie amb asteriscs (d'un a tres, de menys a més), per tal de proporcionar així una visió clara de l'esforç esmerçat en el seguiment de cada espècie com a nidificant a l'Empordà. Com a elements de comparació, es donen dades bibliogràfiques de les poblacions reproductores a Europa, Espanya i Catalunya extretes de les fonts bibliogràfiques esmentades. Seguidament, s'especifica la informació recollida per cada un dels anys objecte d'aquest estudi, separant les dades de cada comarca i fent els matisos necessaris per donar una visió lo més clara possible de l'estatus reproductor i de la seva tendència.

TAULA RESUM

Espècie	C.0	C.1	C.2	C.3	C.4
<i>Tadorna tadorna</i>		0-1 p.			
<i>Anas strepera</i>				33 p.	
<i>Netta rufina</i>		0 p.			
<i>Podiceps cristatus</i>				2 p.	
<i>Hydrobates pelagicus</i>		? p.			
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>				35 p.	
<i>Botaurus stellaris</i>		0 m.			
<i>Ixobrychus minutus</i>			14 - 15 p.		
<i>Ardea ralloides</i>		2 p.			
<i>Egretta garzetta</i>				24 p.	
<i>Egretta alba</i>		? p.			
<i>Ardea purpurea</i>				34 p.	
<i>Pernis apivorus</i>				≥ 12 ? p.	
<i>Milvus migrans</i>				8 p.	
<i>Circus aeruginosus</i>				9 p.	
<i>Circus pygargus</i>		2 p.			
<i>Aquila chrysaetos</i>			1 t.		
<i>Aquila pennata</i>				3 t.	
<i>Aquila fasciata</i>				6 t.	
<i>Falco subbuteo</i>					x
<i>Falco naumanni</i>				38 p.	
<i>Porzana pusilla</i>		3 p.			
<i>Porphyrio porphyrio</i>		0 p.			
<i>Charadrius alexandrinus</i>			22 - 24 p.		
<i>Vanellus vanellus</i>			7 - 9 p.		
<i>Larus audouinii</i>	0 p.				
<i>Columba oenas</i>	0 p.				
<i>Caprimulgus ruficollis</i>	0 p.				
<i>Coracias garrulus</i>				33 - 38 p.	
<i>Dryocopus martius</i>				4 t.	
<i>Calandrella brachydactyla</i>			~ 55 m. ?		
<i>Anthus trivialis</i>					x
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		0 p.			
<i>Locustella luscinioides</i>		1 p.			
<i>Acrocephalus melanopogon</i>			? p.		
<i>Sylvia communis</i>		? p.			
<i>Regulus regulus</i>					x
<i>Lanius collurio</i>		3 p.			
<i>Lanius meridionalis</i>		6 p.			
<i>Serinus citrinella</i>		1 p.			
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>					x
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					x
<i>Emberiza citrinella</i>					x

C.0. Extingit com a nidificant a l'Empordà.

C.1. En perill crític a l'Empordà.

C.2. En perill o proper a l'amenaça a l'Empordà.

C.3. Poblacions molt escasses i localitzades, però amb tendència estable o en augment.

C.4. Estatus desconegut, però probablement escasses i localitzades.

***Tadorna tadorna* Ànec blanc C.1.**

0 – 1 p. AE. Valoració de seguiment **

Població reproductora europea: 41.000 - 57.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 125 - 150 parelles (Robledano, F. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 268 parelles (ICO, 2013a).

S'observa una parella al PNAE, sense cap dada de confirmació de cria (Clarabuch i Feliu, 2013).

Anas strepera strepera Ànec grisè C.3.

33 p. AE. Valoració de seguiment ***

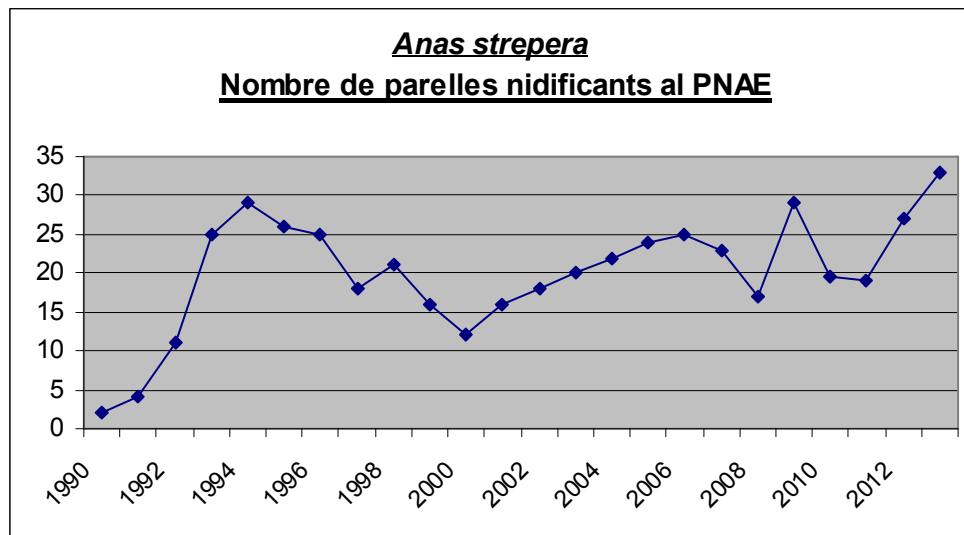
Població reproductora europea: 70.000 - 120.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 2.511-3.872 parelles (Herrero, A. in Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 650 - 700 parelles (ICO, 2013a).

33 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013).

Sembla que continua la recuperació iniciada al 2012. Tot plegat podríem dir que, amb algunes fluctuacions, el nombre de parelles s'ha estabilitzat entre les 20 i 30, al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, únic indret on el seguiment de l'espècie es considera complet.

Netta rufina Xibec **C.1.**

0 p. AE. Valoració de seguiment **

Població reproductora europea: 14.000 – 27.000 e (BirdLife Internacional/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: unes 4.000 parelles (Dies, J. I. i Gutiérrez, R. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.000 – 2.500 parelles concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

No hi ha cap indicati de reproducció al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013).

Podiceps cristatus cristatus Cabussó emplomallat **C.3.**

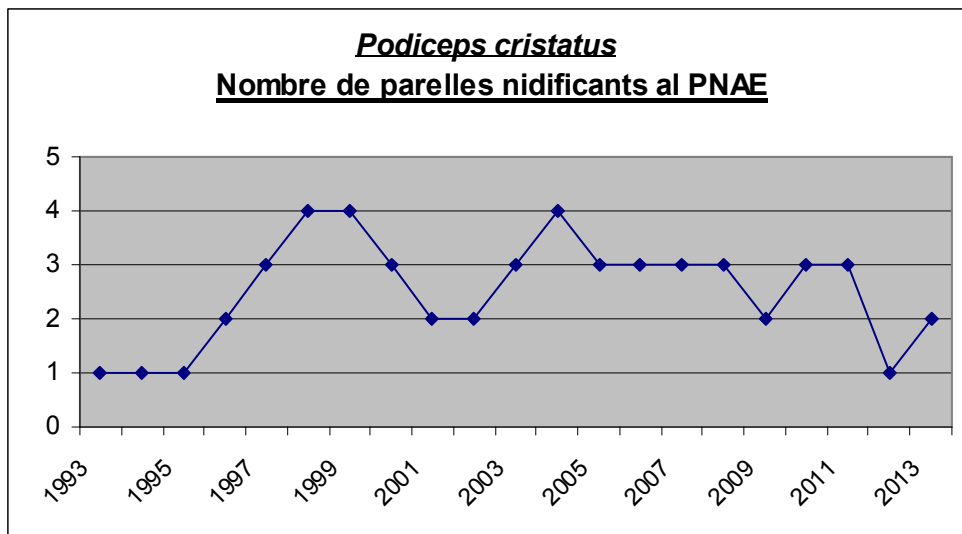
2 p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 320.000 - 1.300.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 2.300 i 3.400 parelles (Llimona, F. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 130 - 166 parelles, està dividida en dos grans sectors: el delta de l'Ebre (80 - 100 p.) i les comarques de Lleida (47 - 62 p.) (Llimona, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

2 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). La població reproductora al PNAE continua estancada en un mínim de parelles.

Hydrobates pelagicus melitensis Ocell de tempesta **C.1.**

? p. BE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 380.000 a 620.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 5.000 – 7.900 parelles (Mínguez, E. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Només indicis de cria a les illes Medes (Gutiérrez, R., Estrada, V. i Guinart, E. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L. & Herrando, S. (eds.). 2004).

2013. Presència en època i hàbitat adequats per a la nidificació. Sense canvis respecte als anys anteriors.

Phalacrocorax aristotelis desmarestii Corb marí emplomallat **C.3.**

4 p. AE / 31 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora mundial: Més de 10.000 parelles (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora espanyola: Al litoral mediterrani ibèric es calculen unes 1.390 parelles. (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora catalana: 41 – 42 parelles (ICO, 2013a).

35 – 36 parelles: 4 parelles segures més 1 probable al cap de Creus; **16 a 18 parelles a la zona Medes-Montgrí**. 30 parelles entre el cap de Begur i Palamós; 1 p. entre Palamós i Santa Cristina d'Aro. (R. Gutiérrez, Hontangas, J. Hontangas,, G., Feliu, P., dades inèdites elaborades per la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat de la Generalitat de Catalunya).

En conjunt, la població reproductora empordanesa es manté dins una certa estabilitat en relació a anys anteriors.

Botaurus stellaris stellaris Bitó comú **C.1.**

0 m. AE / 0 m. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 20.000 - 44.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Es valora en 25 mascles territorials (Bertolero, A. i Soto-Largo, E. *in* Martí, R. □□del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1 parella (ICO, 2013a).

No hi ha cap indici de reproducció al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). ni al Baix Ter (Burgas, A., com. pers.).

***Ixobrychus minutus minutus* Martinet menut C.2.**

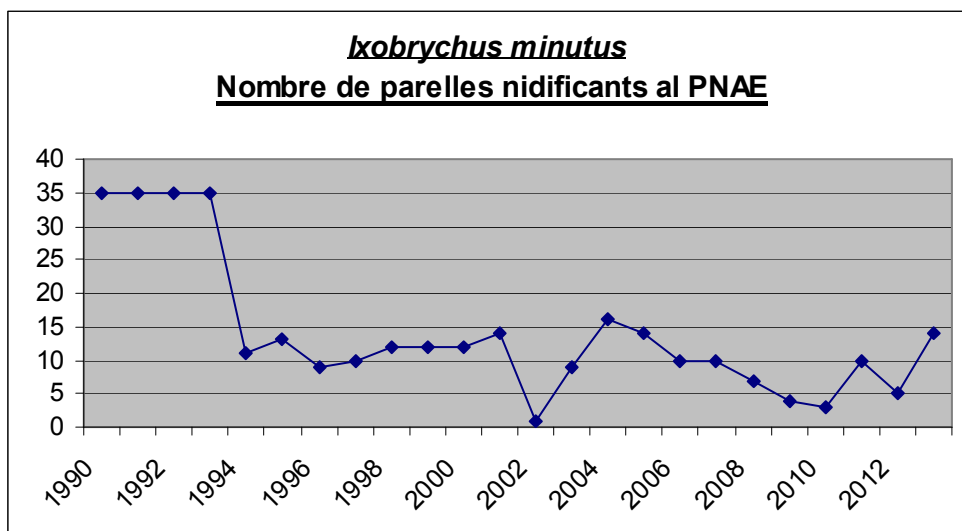
5 p. AE / mín. 9 - 10 t.. BE. Valoració de seguiment *

Població reproductora europea: Entre 37.000 i 110.000 parelles, la meitat d'elles concentrades entre Rússia i Romania (BirdLife International EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població no censada, però amb estimacions sobre les 2.000 parelles (Aransay, I. F. i Díaz, J. A. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons un sistema específic de cens, de fiabilitat notable, la població del delta de l'Ebre se situa sobre les 533 - 902 parelles a l'any 1992 (Fouces, V. i Estrada, J., 1992). Aquí s'han de sumar les parelles del delta del Llobregat (>20p.) (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004) i les dels Aiguamolls, (>10 p.) (J. Martí; *com.pers.*). En total s'estima per a Catalunya una població superior a les 1.000 parelles (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

5 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). 9- 10 territoris al Baix Ter (Burgas, A., com.pers.)

***Ardeola ralloides* Martinet ros C.1.**

2 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Amb grans variacions anuals, de 14.000 - 24.000 parelles (més del 80% entre Rússia, Turquia i Romania) (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre 850 i 1.100 parelles (Pérez-Aranda, D. Ibáñez, F., García, L., Giménez, M, Garrida, H. i Máñez, M. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Pròxima a les 700 parelles , de les quals 674 l'any 2002 al delta de l'Ebre (Pedrocchi, V. i Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

2 parelles a les Illes Medes. (Ramos, S., com. pers.).

***Egretta garzetta garzetta* Martinet blanc C.1.**

24 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 61.000 - 72.000 parelles, on els nuclis principals es concentren a Itàlia, França i Espanya (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10.400 parelles (Garrido *in* Martí, R. □□del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1.700 – 2.500 parelles, majoritàriament concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

24 parelles a les Illes Medes. (Ramos, S., com. pers.). La població del Baix Empordà sembla estable al voltant de les 20-50 parelles (Ramos, S., com. pers.).

***Egretta alba alba* Agró blanc C.1.**

? p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 14.000 - 19.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10 parelles (Garrido, J. R. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Al voltant de les 11 parelles al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

La presència d'exemplars en època i lloc adients fa pensar en una nidificació possible al PNAE, encara que no s'ha aconseguit cap evidència que ho confirmi.

Ardea purpurea purpurea Agró roig **C.3.**

34 p. AE. Avaluació de seguiment **

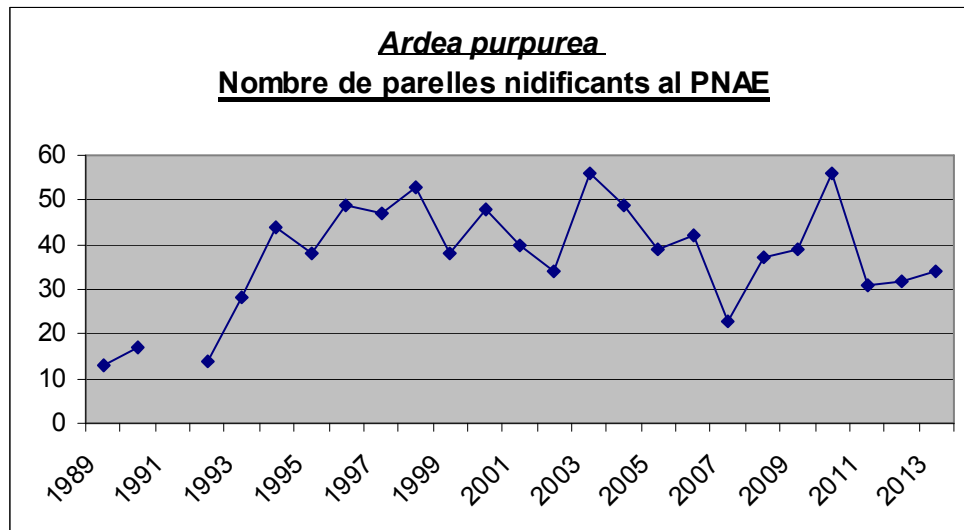
Població reproductora europea: 50.000 - 100.000 parelles, principalment a Rússia (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població al voltant de les 2.000 parelles (Giménez, M. i Aguirre, J. I. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 400 - 600 parelles (ICO, 2013a).

34 nius al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). Sense seguiment de la zona del Baix Ter (Burgas, A., com. pers.)

La població del Parc Natural del Aiguamolls de l'Empordà, continua oscil·lant entre els 30 i les 56 nius. Es reparteix en dos nuclis: el més important a l'estany de Palau, i el segon a la Massona.

Pernis apivorus Aligot vesper **C.4.**

≥ 12 p. AE / ? p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: 36.000 – 52.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2004).

Població reproductora espanyola: S'estima una població de 900 a 1.300 parelles (Prieta, J. in Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana 39 - 64 parelles (ICO, 2013a).

2 -3 parelles a l'Albera (Ollé, À., com. pres.). unes 10 parelles a Salines-Bassegoda. (Bertran, M., com. pers.).

Presència a hàbitat i dates adequats per a la nidificació, al massís de l'Ardenya (Bas, J. M., com. pers.).

El deficient grau de seguiment d'aquesta espècie no permet donar xifres que s'aproximin a la realitat que s'intueix.

Milvus migrans migrans Milà negre **C.3.**

mín. 6 p. AE / 2 p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: Abundant, amb 72.000 - 98.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: S'estima en 8.000-9.000 parelles (Blanco, G. i Viñuela, J. in Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

A la zona del PNAE hi ha unes 4 parelles (Ollé, À. com. pers.). 1 parella a Borrassà (Bertran, M., com. pers.). 1 parella a Siurana - Vilamalacolum (Dalmau, G., Fuentes, M. A., com. pers.). 1 parella al Ter, a Verges (Bermejo, J., com. pers.). 1 parella a Fontanilles (Dalmau, G., Fuentes, M. A., com. pers.).

El seguiment de l'espècie és força pobre i no permet donar dades quantitatives, tot i que es pensa que és una espècie que presenta una tendència positiva. Els nius detectats enguany a les rodalies de l'abocador de Solius es troben tots del costat de Llagostera, just a la zona termenera amb el Baix Empordà (Alvarez, C., Bas, J., com. pers.).

***Circus aeruginosus aeruginosus* Arpella vulgar C.3.**

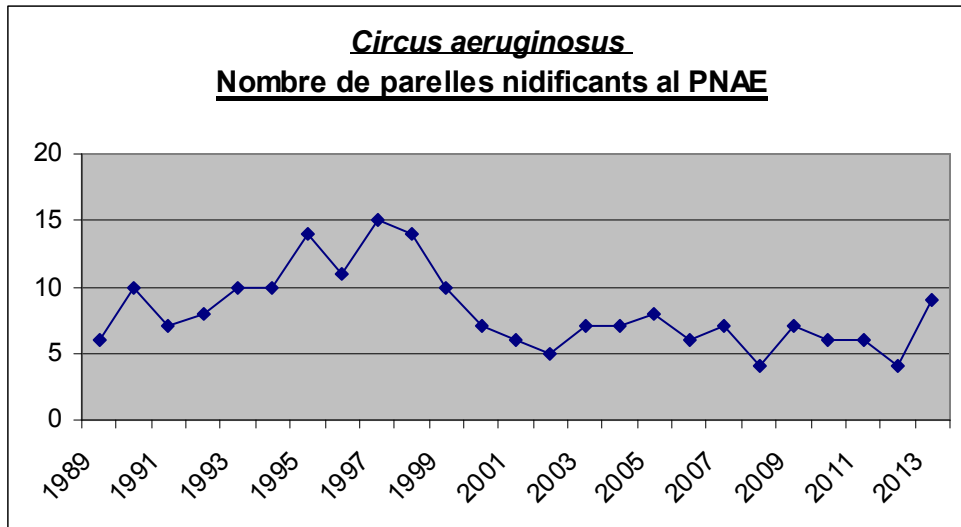
6 p. AE / 3 p. BE. Avaluació de seguiment ***

Població reproductora europea: Xifrada en 52.000 - 82.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Una població de 817 - 851 parelles (Jubete, F. *in* Martí, R. del Moral. J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 90 - 170 parelles (ICO, 2013a).

5 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). 1 parella a Sant Climent Sescebes (R. Fortià, com. pers.). De 5, 3 parelles tiren endavant a la zona del Baix Ter (Burgas, A., Fortià, R., com. pers.).

Circus pygargus Esparver cendrós **C.1.**

2 p. AE. Avaluació de seguiment ***

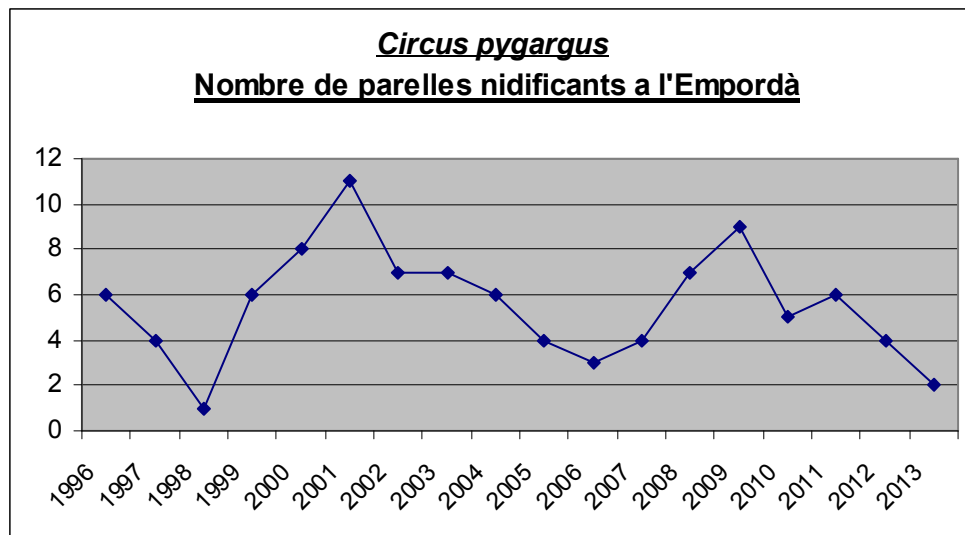
Població reproductora europea: 30.000 - 46.000 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Aproximant-se a les 5.000 parelles (García, J. T. i Arroyo, B. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 84 parelles (ICO, 2013a).

1 parell a Ventalló però la cria no prospera (Fortià, R., com. pers.). 1 parella a Sant Climent Sescebes (Fortià, R., com. pers.).

Continua el seguiment de l'espècie per tal de minimitzar els danys als nius ocasionats en l'època de sega. (Fortià, R., com. pers.).

***Aquila chrysaetos chrysaetos* Àguila daurada C.2.**

1 t. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: 6.600 - 12.000 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 1.277 - 1.294 parelles (Arroyo, B. *in* Martí, R. del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 101- 108 parelles (ICO, 2013a).

Posta fracassada al Pincaró (Cos d'Agents Rurals, Bertran, M., com. pers). Sense notícies de la zona de l'Albera.

Aquila pennata Àguila calçada **C.3.**

2 t. AE / 1 t. BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Unes 3.600 – 6.900 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: 2.000 – 4.000 parelles (Román, A. i Blas, J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 500 parelles (ICO, 2013a).

1 parella al sector Bassegoda (Hostal de la Muga) (Bertran, M., com. pers.). 1 parella probable al sector de la Mare de Déu del Mont (Ollé, À., Bertran, M., com. pers.).

Seguiment pobre de l'espècie a les àrees de cria.

Aquila fasciata fasciata Àguila cuabarrada **C.3.**

3 t. AE / 3 t. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 860 - 1.100 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 670-713 parelles (Real, J. *in* Martí, R. □□del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 66 territoris (ICO, 2013a).

3 territoris a l'Alt Empordà, 2 dels quals no prosperen (Cos d'Agents Rurals., com. pers.). 3 territoris al Baix Empordà, 2 dels quals no prosperen (Cos d'Agents Rurals., com. pers.).

Falco subbuteo subbuteo Falcó mostatxut **C.4.**

? . Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Unes 65.000 – 120.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 2.300 – 3.000 parelles (Palacín, C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada entre 300 i 500 parelles per a Catalunya (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

No s'ha fet seguiment a l'Alt Empordà i molt poc al Baix. 1 parella vora el Ter, al terme de Verges (Bermejo, J. , com. pers.).

***Falco naumanni* xoriguer petit C.3.**

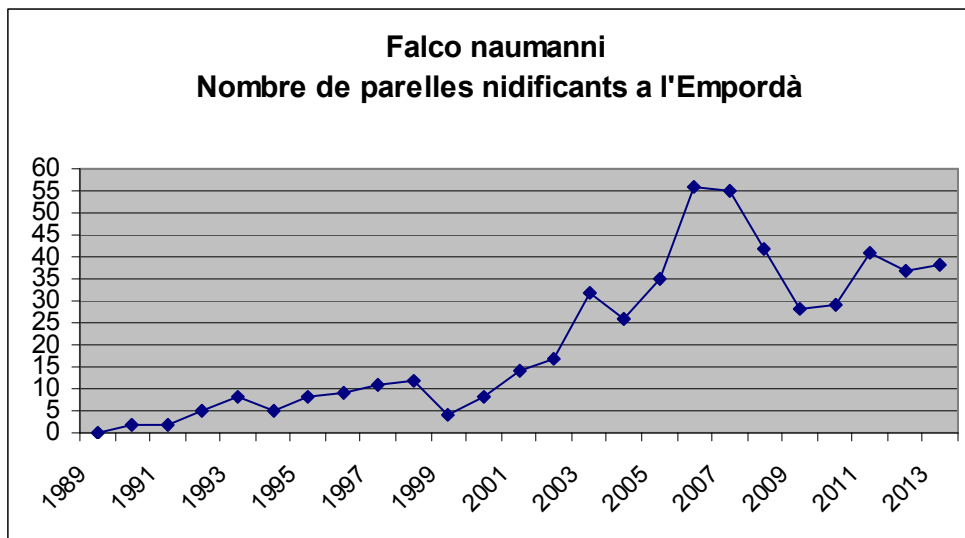
38 p. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 18.000 – 28.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en unes 20.000 parelles (Atienza, J., C. i Tella, J. L. in Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 112 parelles per a Catalunya (ICO, 2013a).

25 parelles que treuen endavant 55 polls a l'Albera (Carbonell i altres, 2013). 8 parelles que treuen endavant 20 polls al PNCC (Carbonell i altres, 2013). 5 parelles que treuen endavant 9 polls al PNAE. (Carbonell i altres, 2013).

***Porzana pusilla intermedia* Rasclèt C.1.**

2 - 3 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Xifrada en 10.000 - 20.000 individus (Wetlands International. 2002)

Població reproductora espanyola: Mínim de 52 parelles (Díes, J. I. i Díes, B. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: de 0 a 10 parelles possibles (ICO, 2013a).

2 – 3 parelles al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (Clarabuch i Feliu, 2013).

***Porphyrio porphyrio porphyrio* Polla blava C.1.**

0 p. AE. Avaluació de seguiment***

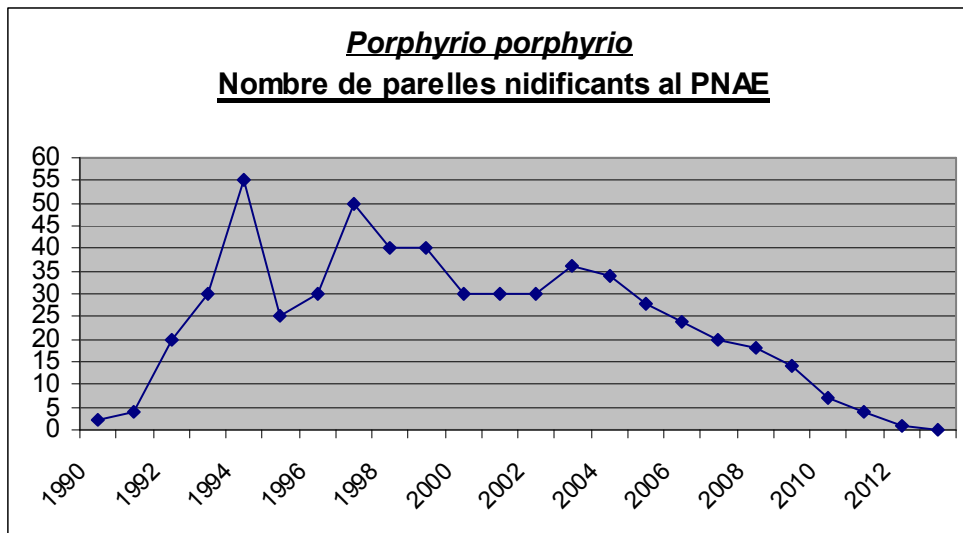
Població reproductora europea: Estimada en 3.800-5.500 parelles (BirdLife International/EBCC 2000). Aquestes xifres semblen àmpliament superades, ja que les darreres estimacions ibèriques parlen de mes parelles (Molina, B. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C.2003).

Població reproductora espanyola: 6.400-6.700 parelles (Molina, B. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 550 - 650 parelles (ICO, 2013a).

Cap parella al PNAE, (Clarabuch i Feliu, 2013).

Extinció de la població reproductora. Aquest any s'ha tornat a alliberar exemplars al PNAE, però no sembla que la reintroducció hagi prosperat.

Charadrius alexandrinus alexandrinus Corriol camanegre **C.2.**

20 - 21 p. AE / 2 - 3 p. BE Avaluació de seguiment***

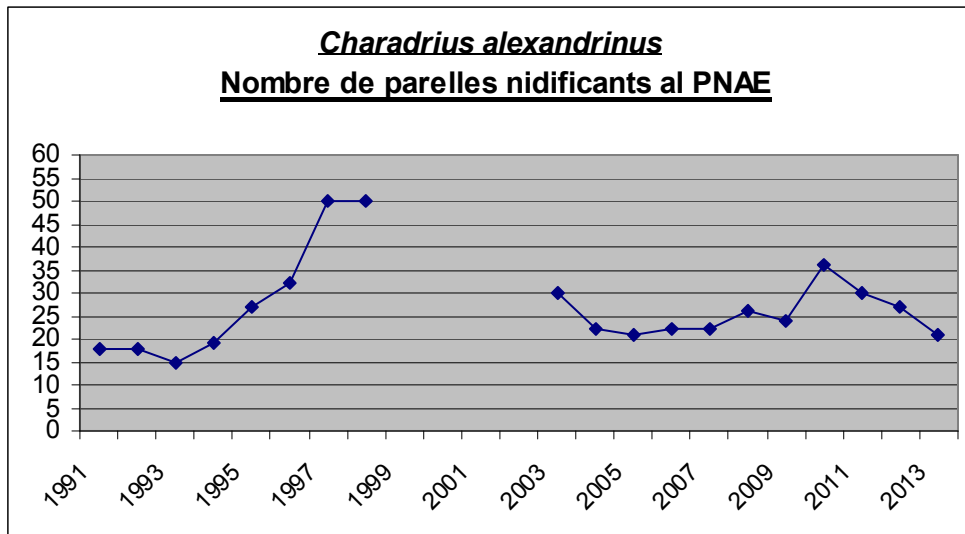
Població reproductora europea: Estimada en 22.000 - 35.000 parelles (BirdLife International 2004).

Població reproductora espanyola: En més de 2.500 parelles (Figuerola, J. i Amat, J. A. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 1.650 - 1.850 parelles (Montalvo, T., Bach, J., Cerdà, F. i Figuerola, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

3 parelles a la Rubina, 12 parelles a Can Comes, 3 - 4 parelles a Sant Pere Pescador, 2 parelles a Sant Martí (Clarabuch i Feliu, 2013; Cos d'Agents Rurals, com. pers.). 2 - 3 parelles a la zona del Baix Ter (Martí, J., com. pers.).

Aquest any s'han col·locat trapes anti-depredació als nius de la platja de can Comes.

Vanellus vanellus Fredeluga **C.2.**

3 p. AE / 4 – 6 p. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 2.800.000 - 4.000.000 d'individus (Wetlands International, 2002).

Població reproductora espanyola: Residual, avaluant-se en 1.600 parelles (Pérez-Aranda, D. i Matute, J. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5 – 10 parelles (ICO, 2013a).

1 parella a can Comes i un mínim de 2 parelles a la zona de la Gallinera l'Alt Empordà (Clarabuch i Feliu, 2013). 4 - 6 de parelles al Baix Empordà, zones d'Ullastret, Estany de Boada i Arrossars de Pals. (Burgas, A., com. pers.)

Els nuclis reproductors empordanesos semblen estabilitzats en unes poques parelles.

Larus audouinii Gavina corsa **C.0.**

0 p. AE. Valoració de seguiment***

Població reproductora mundial: : S'estima una població entre 19.000 - 19.100 parelles (Oro *et al.* 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 15.777 parelles per a l'any 2002 (Muntaner, J. Oro, D. & Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.).

Població reproductora catalana: 12.500 parelles (ICO, 2013a).

Aquest any no hi ha hagut indicis de cria d'aquesta espècie a l'Empordà.

***Columba oenas* xixella C.0.**

0 p. BE. Valoració de seguiment*

Població reproductora europea: : S'estima una població entre 420.000 i 650.000 parelles (BirdLife International/EBBC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada entre 36.000 i 54.400 parelles (Fernández, J. M. i Bea, A. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5.133 - 8.453 parelles (Camprodon, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Cap citació en època reproductora per aquest any.

***Caprimulgus ruficollis ruficollis* Siboc C.0.**

0 m. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Només nidifica a la península Ibèrica, 100.000 - 140.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: aproximadament 100.000 - 131.000 parelles ((Moreno, R., Orejas, P. i Caballero, J. M. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 6.000 – 10.000 parelles (ICO, 2013a).

Sense dades. Només 2 exemplars parats a la carretera de Llers a Avinyonet de Puigventós, el 26/11/13 (Bertran, M., com. pers.).

***Coracias garrulus garrulus* Gaig blau C.3.**

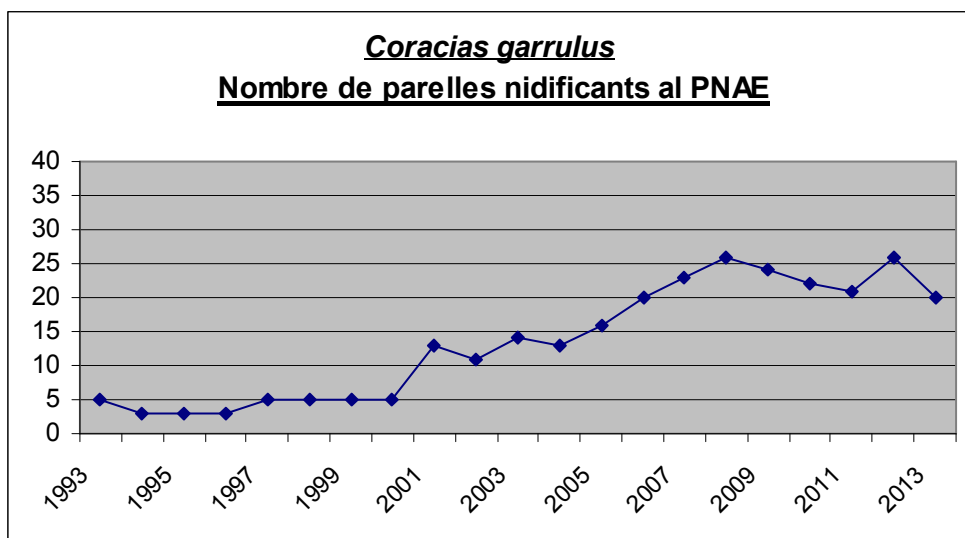
25 – 27 p. AE / 8 – 11 p. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Entre les 29.000 i les 180.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 4.000-10.000 parelles, encara que una estima recent rebaixaria el límit inferior d'aquesta xifra a poc més de 2.000 parelles (Folch, A. i □□Avilés, J. M. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 280 - 405 parelles (ICO, 2013a).

20 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013). 1 parella a Avinyonet de Puigventós (Bertran, M., com. pers.). Almenys 3 parelles a l'Albera (Budó, J., com. pers.). 1 possible parella a Llançà (Stabile, D., com. pers.). 1 parella al mas Xirivilla de Perelada (Feliu, P., com. pers.). 1 possible parella a Saus – Camallera (Ventura, J., com. pres.). 6 – 9 parelles al sector de Belcaire (Burgas, A., com. pres.). 1 parella a Pals (Burgas, A., com. pres.). 1 parella a prop de Verges (Burgas, A., com. pres.).

***Dryocopus martius martius* Picot negre C.3.**

4 t. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: Entre les 280.000 i les 1.500.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 1.011 i les 1.402 (Simal, R. i □□Herrero, A. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Avaluada en 150 - 500 parelles (Martínez-Vidal, R. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

1 parella a Requesens (Budó, J., com. pers.). 1 territori a Maçanet de Cabrenys (Ventura, J., com. pers.). 1 territori a Agullana (Budó, J., com. pers.). 1 territori al Magatzem del mas Cremat (Guallar, S., Martínez, J. M., com. pers).

Nidificant a les zones muntanyoses de la comarca des de l'Albera fins a el Mont, passant per les Salines i el Bassegoda. Més estès i abundant a les zones de l'oest (sobretot sector Bassegoda- El Mont) i amb menys nombre a l'est (Albera). Espècie que en els últims anys a anat augmentant la seva presència tant com a hivernant com a nidificant.

Calandrella brachydactyla brachydactyla Terrerola vulgar **C.2.**

? AE / ? BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 5.000.000 a 9.700.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.200.000 a 2.600.000 de parelles (de Juana, E. i Suárez, F. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 24 – 198 (ICO, 2013a).

Sense seguiment, tot i que sembla que la situació d'aquesta espècie no ha variat en els darrers anys, amb bones densitats de mascles canors a les zones habituals de cria de l'Alt Empordà, a Mollet de Peralada – Rabós d'Empordà (Ollé, À., Ventura, J., com. pers.).

Anthus trivialis trivialis Piula dels arbres **C.4.**

0 - 2 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 21.000.000 a 32.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 300.000 a 400.000 de parelles (Purroy, F., J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons les xifres de l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya, 199-2002, avaluada en 4.306 – 18.798 parelles (Santandreu, J. i Aymerich, P. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

1 exemplar cantant al pic del Casso (com. pers.). 1 exemplar cantant al pic del Bassegoda (com. pers.).

L'Alt Empordà constitueix el límit oriental de la distribució de l'àrea de cria a Catalunya. Aquest fet i la manca de seguiment fa difícil donar dades quantitatives de la espècie. En tot cas, sembla que es pot afirmar que hi ha una petita població confinada a les parts altes dels massissos de Salines –Bassegoda i l'Albera.

Phoenicurus phoenicurus phoenicurus Cotxa cua-roja **C.1.**

0 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 1.800.000 a 5.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 10.000 a 20.000 de parelles (Prieta, J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 30 – 100 parelles (ICO, 2013a).

Cap indici de nidificació.

Locustella luscinioides luscinioides Boscaler comú **C.1.**

1 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 150.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.187 a 3.760 de parelles (López, G., Castany, J. i Frías, O. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 300 parelles. (ICO, 2013a).

1 parella al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2013).

Migrada i, sembla que estabilitzada, població reproductora, d'una espècie difícil d'avaluar degut a la naturalesa i extensió dels canyissars on nidifica.

Acrocephalus melanopogon melanopogon Boscarla mostatxada **C.3.**

Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 80.000 a 570.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Poc més de 1.500 parelles (Castany, J. i López, G., *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 50 – 70 parelles (ICO, 2013a).

Sense dades concretes.

Sylvia communis communis Tallareta vulgar **C.1.**

Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 7.700.000 a 22.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 450.000 - 600.000 parelles (López, D. J. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.500 – 4.600 parelles (ICO, 2013a).

Sense dades concretes.

Regulus regulus regulus Reietó **C.3.**

Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 19.000.000 a 120.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 170.000 - 580.000 parelles (Purroy, F. J. *in* Martí, R. □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Entre 2.500 i 4.620 parelles (Dalmau-Ausàs, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense dades concretes.

Lanius collurio Escorxador **C.1.**

3 p. AE. Avaluació de seguiment **

Població reproductora europea: En 2.500.000 - 6.500.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: En 240.000 - 500.000 parelles (Hernández *in* Purroy 1997).

Població reproductora catalana: 11.400 – 36.000 parelles (ICO, 2013a).

1 territori al sector Bassegoda (Hostal de la Muga) (Ventura, J., com. pers.). 1 parella al pla de l'Arca, a l'Albera, al terme municipal de La Jonquera (Budó, J., com. pers.). 1 parella al mas Llonch, a l'Albera, al terme municipal de La Jonquera, al sector de les Salines (Budó, J., com. pers.).

Lanius meridionalis meridionalis Botxí meridional **C.1.**

6 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 212.000 a 353.500 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 200.000 a 250.000 de (Giralt, D. i Castelló, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Població reproductora catalana: 600 – 1.350 parelles (ICO, 2013a).

1 territori al Mas Fils, Mollet de Perelada (Diferents observadors, com. pers.). 1 territori a Borrassà (Bertran, M., com pers.). 3 parelles a la zona dels estanys dels Torlits, a Sant Climent Sescebes. 1 parella a Ventalló (Ollé, A., com. pres.).

Espècie de la que, malgrat la manca de seguiment, es pot afirmar que pateix una acusada regressió com a nidificant a l'Empordà.

Serinus citrinella Llucareta **C.1.**

1 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 270.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 225.000 – 230.000 parelles, però probablement sobreestimada (Borrás, A. i □□Senar, J. C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 14.800 – 26.500 parelles (Borrás, A. i □□Senar, J. C., Cabrear, J., Cabrera, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

1 parella al Puigneulós (Budó, J., com. pers.).

Pyrrhula pyrrhula Pinsà borroner **C.4.**

≥1 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 3.200.000 a 15.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 118.000 – 170.000 parelles (Belamendía, G. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 3.760 – 23.000 parelles (ICO, 2013a).

1 parella al pou del Glaç del Puigneulós (Budó, J., com. pers.).

Apart dels territoris de l'Albera, és de suposar que continua la nidificació als massissos de Salines Bassegoda i Mare de Déu del Mont, com es va detectar a l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999 - 2002 (Estrada i altres, 2004) i, durant el període 2003 - 2009, per Tralalon, Ollé i Bertran (2012).

***Coccothraustes coccothraustes coccothraustes* Durbec C.4.**

4 p. AE / 1 p BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Al voltant de les 1.280.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Un mínim de 4.500 parelles (Senar, J. C. □□Borràs, A. *in* Martí, R. □□del Moral, J. C.2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

1 parella a Campmany (Puig, M., com. pers.). 1 parella a Darnius (Budó, J., com. pers.). 1 parella al Magatzem del mas Cremat (Guallar, S., Martínez, J. M., com. pers). 1 parella a Sant Climent Sescebes (Guallar, S., Martínez, J. M., com. pers). 1 parella a Santa Cristina d'Aro (Bas, J. M., Alvarez, C., com. pers.)

Apart de les escasses dades de reproducció segura a la plana, i els indicis als massissos de l'Albera, de Salines Bassegoda i Mare de Déu del Mont, no hi ha hagut un bon seguiment i, per tant, no es pot fer més que constatar una certa població nidificant que sembla que presenta una tendència clarament positiva. >cal destacar la parella detectada al fons de la vall de Ridaura, al Baix Empordà, on l'espècie és molt escassa.

***Emberiza citrinella citrinella* Verderola C.1.**

Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 24.000.000 a 130.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 140.000 – 170.000 parelles, però probablement sobreestimada (Arratibel, P. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.900 – 14.170 parelles (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense dades.

A l'Empordà, la verderola és una espècie nidificant molt escassa i localitzada. Sembla que hi ha una molt petita quantitat de parelles reproductores, a l'extrem nord-oest de les nostres comarques, mancades d'un seguiment seriós i continuat (Alvarez, 2011).

Agraïments

Aquest document hauria estat del tot impossible, sense la col·laboració de tots els ornitòlegs, aficionats i professionals, que actuen i treballen a les comarques empordaneses. Des d'aquestes línies, volem expressar-los el nostre més profund agraïment. En especial a Josep Ma Bas Lay, Jordi Bermejo Cabezas, Marc Bertran Fàbregas, Albert Burgas Riera, Francesc Carbonell Buira, Oriol Clarabuig Vicenç, Ponç Feliu Latorre, Ramon Fortià, Ricard Gutiérrez Benítez, Jordi Martí Aledo, Àlex Ollé Torner, Xavier Parellada, Vittorio Pedrocchi, Santi Ramos López i Fran Tralalon Carricondo.

També, agrair les seves aportacions al Paratge d'Interès Natural de l'Albera, al Parc Natural del Cap de Creus, al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, al Parc Natural de Montgrí, Medes i Baix Ter, a la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat i al Cos d'Agents Rurals.

Referències bibliogràfiques

AERC TAC. 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Versió "on line": http://www.aerc.eu/aerc_tac.htm.

BirdLife International/EBCC. 2000. European bird population: estimates and trends. Cambridge, UK: BirdLife International.

Carbonell, F., Pomarol, M., Mas, G., Petit, A. 2013. Recuperació del xoriguer petit (*Falco naumanni*) a l'Alt Empordà. Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, vol. 44. Figueres. Institut d'Estudis Empordanesos.

Clarabuch, O. i Feliu, P. 2013. Informe sobre els censos de nidificants al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà any 2013 (informe inèdit). Girona. SERPA Enginyeria i Consultoria Ambiental S. L.

Clavell, J., López, F., Clarabuch, O., Burgas, A., Cama, A.; Ferrer, J., Gil, M., Ollé, A. & Rodríguez, M. 2010. Llista Patró dels ocells de Catalunya. Edició 3.0, novembre de 2010. Comitè Avifaunístic de Catalunya, ICO.
http://www.ornitologia.org/monitoratge/llicita_patro_ocells_catalunya_3.pdf

Crochet, P.-A., Barthel, P.H., Bauer, H.-G., Van Den Berg, A. B., Bezzel, E., Collinson, J.M., Dietzen, C., Dubois, P.J., Fromholtz, J., Helbig, A. J. †, Jiguet, F., Jirle, E., Knox, A. G., Krüger, T., Le Maréchal, P., Van Loon, A. J., Päckert, M., Parkin, D. T., Pons, J.-M., Raty, L., Roselaar, C.S., Sangster, G., Steinheimer, F. D., Svensson, L., Tyrberg, T., Votier, S. C., Yésou, P. 2011. AERC TAC's taxonomic recommendations: 2011 report. <http://www.aerc.eu/tac.html>

Crochet P.-A., Raty L., De Smet G., Anderson B., Barthel P.H., Collinson J.M., Dubois P.J., Helbig A.J., Jiguet F., Jirle E., Knox A.G., Le Maréchal P., Parkin D.T., Pons, J.-M., Roselaar C.S., Svensson L., van Loon A.J., Yésou P. 2010. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. July 2010. <http://www.aerc.eu/tac.html>

Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L. i Herrando, S. (eds.) 2004. Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002. Institut CATALÀ d'Ornitologia (ICO)/Lynx Edicions, Barcelona.

ICO 2013a. Estatus d'amenaça dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Institut Català d'Ornitologia. Barcelona.
http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/conservacio/Llista_Vermella_2012.pdf

INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA (ICO) (2013a). Estatus d'amenaça dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Llista vermella dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Barcelona. Institut Català d'Ornitologia.

http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/conservacio/Llista_Vermella_2012.pdf

Martí, R. i del Moral, J. C. (eds.) 2003 : Atlas de las aves reproductoras de España. Madrid: Dirección General de Conservación de la Naturaleza-SEO.

Trabalon, F., Ollé, À., Bertran, M. 2012. Noves aportacions a l'Atles dels ocells nidificants 1999-2002 al sector Salines-Bassegoda, Alt Empordà. Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, vol. 43. Figueres. l'Institut d'Estudis Empordanesos.